

SQ3R Jak z textu vydojit maximum

Strategie SQ3R nabízí kroky, které vedou ke zvýšení porozumění čteného textu. Ve srovnání s pouhým čtením stále dokola se s SQ3R dokážete hlouběji ponořit do studijních materiálů a po delší dobu si pamatovat i zpětně vybavit podstatné informace.

Strategie SQ3R se hodí všude, kde je potřeba si přečtené zapamatovat a umět o tématu mluvit bohatě a souvisle. Zlepšíte tak výkon u zkoušek ústních i písemných.

Osvojení strategie SQ3R zabere na začátku hodně času, ale ponese své ovoce! Vede k lepšímu pochopení učiva, tím se zvyšuje i schopnost si látku zapamatovat a následně vybavit u zkoušky. Trénujte práci s textem samostatně i ve skupinách podle návodu.

survey → question → read → respond/recall → review

JAK NA TO?

Survey =
PROZKOUMEJ

... prohlédni si text – jaký je nadpis, autor a zdroj, struktura textu (odstavce, zarovnání, odrážky, číslovky, zvýrazněné pojmy, cizí/ neznámé pojmy, vzorce, tabulky, obrázky, poznámky pod čarou).

Question =
PTEJ SE

... než začneš číst, polož si 2–3 otázky, které tě k textu napadají/co chceš z textu vědět. Tip – udělej otázky z nadpisu a podnadpisů (např. „Styly učení“ → „Jaké jsou styly učení“, „Kolik je stylů učení“). Vhodné je si ze začátku otázky psát.

Read =
PŘEČTI

... udělej si ideální podmínky pro čtení. Čteš potichu/polohlasem/nahlas? Pomohla by ti záložka? Kolikrát si text potřebuješ přečíst? A budeš si do něj rovnou něco značit nebo vpisovat? (klíčové pojmy, cizí/ neznámá slova, své poznámky). Můžeš číst s přestávkami, důležité je, myslet na položené otázky.

Respond/Recall =
**ODPOVÍDEJ/
VYBAVUJ SI**

... a k položeným otázkám řekni nahlas svými slovy odpovědi. Potom je zapiš. Vybavuj si pouze z paměti, zatím nech text i své poznámky k němu stranou a koukej jen na otázky.

Review =
**UDĚLEJ
SHRNUTÍ**

... prohlédni si nejdřív své poznámky v textu. Podívej se, co sis zvýraznil a vypsál. Dohledej významy cizích/ neznámých slov a zapiš si je. Pak porovnej své poznámky s odpověďmi na otázky a ty případně doplň. Shrň podle vypsání vlastními slovy celý text. K takto doplněným poznámkám se po čase vracěj a využívej je jako učební materiál.

A PROČ?

... vede k přípravě na čtení a další práci. I bez čtení si můžeš uvědomit, jaký ti vyhovuje typ a velikost písma, struktura textu a co by mohlo text zpřehlednit. Zamyšlení se nad nadpisem a zdrojem textu je odrazovým můstkem pro další úvahy o tématu. Můžeš tím také začít závěrečnou prezentaci.

... otázky pomáhají soustředit se na čtený text. Zvyšují zájem a ponoření do tématu, pomáhají uvědomit si, co nás v textu zajímá.

... získáváš tak informace, odpovědi na otázky a ověřuješ si, zda tvé prvotní úvahy o textu byly správné. Při čtení můžeš rovnou zvýrazňovat klíčové pojmy nebo důležité pasáže. S odstupem času pak nebudeš muset číst znovu celý text.

... odpovídáním na položené otázky zjistíš, jak dobře textu rozumíš. Zda umíš odpovědět nebo potřebuješ čtení zopakovat. Vybavováním si informací trénuješ svou paměť a koncentraci.

... když dáš své poznámky v textu dohromady s tím, na co sis k tématu vzpomněl, podpoříš své zapamatování čteného. Může to vést k vytvoření přehledové tabulky, myšlenkové mapy, časové osy, grafického znázornění souvislostí mezi vlastními poznámkami a čteným textem. Slouží jako příprava ke zkoušce, budeš umět téma prezentovat souvisle a strukturovaně.